

NYHEDSBREV | 2019-2020 | 23. JULI 2021

Kommissionen præsenterer ny ramme for hvidvaskbekæmpelse

Kommissionen har præsenteret en pakke af forslag på hvidvaskområdet, der bl.a. indeholder en ny EU-tilsynsmyndighed, en harmonisering af lovgivningen i en ny forordning samt en sjette udgave af det eksisterende hvidvaskdirektiv.

Nye rammer for bekæmpelse af hvidvask

I tråd med Kommissionens handlingsplan for bekæmpelse af hvidvask fra maj 2020 har Kommissionen præsenteret en række tiltag, som skal styrke indsatsen mod hvidvask. Rådet har i forlængelse af handlingsplanen anmodet Kommissionen om at fremsætte forslag om harmonisering af EU-reglerne på hvidvaskområdet, etableringen af en EU-hvidvasktilsynsmyndighed og styrkelse af samarbejdet og informationsudvekslingen mellem EU-landenes finansielle efterretningsenheder (FIU'er), der i Danmark udgøres af Hvidvasksekretariatet under Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

Tidligere [analyser](#) af en række større europæiske sager med hvidvask (herunder Danske Bank-sagen) har bl.a. vist, at der særligt har været udfordringer i forbindelse med tilsyn af grænseoverskridende aktiviteter.

Hertil kommer forskelle i den nationale implementering af hvidvaskdirektivet.

Ny EU-hvidvasktilsynsmyndighed

Som det centrale element i Kommissionens pakke står etableringen af en selvstændig EU-hvidvasktilsynsmyndighed (Anti-Money Laundering Authority, AMLA). EU-tilsynsmyndigheden skal være den centrale myndighed, der overvåger og koordinerer de nationale tilsynsmyndigheder for at sikre, at den private sektor anvender EU-reglerne korrekt og konsekvent. AMLA vil også støtte de nationale finansielle efterretningsenheder (FIU'er) i deres arbejde.

EU-myndigheden skal føre direkte tilsyn med de store grænseoverskridende finansielle enheder med en høj risiko for at blive brugt i forbindelse med hvidvask. De udvælges hver tredje år på baggrund af objektive kriterier. Der vil dog være tale om et begrænset antal enheder. EU-tilsynsmyndigheden vil have en koordinerede rolle, når det kommer til enheder, der ikke er en del af den finansielle sektor.

De kompetencer som den europæiske bankmyndighed (EBA) har fået tildelt på hvidvaskområdet vil blive overdraget til den nye EU-hvidvaskmyndighed.

EU-tilsynsmyndigheden forventes etableret i 2023 og operationel fra 2024, men først påbegynde det direkte tilsyn i 2026, da det øvrige regelsæt først skal være på plads.

EU-hvidvasktilsynsmyndighed (AMLA)

Direkte tilsyn

EU-tilsynsmyndigheden vil kunne udøve det direkte tilsyn på to måder:

- På de forpligtede enheder i den finansielle sektor med aktiviteter i et stort antal medlemslande som er kategoriseret i den højeste risikokategori mht. faren for hvidvask af de nationale tilsynsmyndigheder i en række af disse medlemslande. Udvælgelsen vil være baseret på objektive kriterier centreret omkring risikokategori og grænseoverskridende aktiviteter. Metodologien for de nationale tilsynsmyndigheders risikovurdering af enheder vil blive harmoniseret inden den første udvælgelse af enheder, der skal under direkte tilsyn. Listen over enheder under direkte tilsyn vil blive opdateret hver tredje år.

- Ved at AMLA anmoder Kommissionen om at træffe en afgørelse om at placere en forpligtet enhed i den finansielle sektor under AMLAs direkte tilsyn, uanset om enheden lever op til kriterierne herfor. Det kan ske, hvis der er indikationer på, at en forpligtet enhed systematisk misligholder forpligtelserne til at overholde antihvidvaskregelsættet, og der er alvorlig fare for hvidvask, hvis den nationale tilsynsmyndighed ikke er i stand til at tage hurtige og effektive tiltag for at håndtere en sådan risiko som anbefalet af AMLA.

AMLAs direkte tilsyn vil ske i form af fælles tilsynsteams ledet af medarbejdere fra AMLA med deltagelse af medarbejdere fra de nationale tilsynsmyndigheder.

Den første udvælgelse af finansielle enheder, der skal være under AMLAs direkte tilsyn, vil ske i 2025 med henblik på start af det direkte tilsyn i 2026.

Organisering

EU-tilsynsmyndigheden vil blive ledet af en formand samt en direktør, der vil stå for den daglige drift. Formanden vil repræsentere EU-tilsynsmyndigheden og stå i spidsen for myndighedens to organer:

- den udøvende bestyrelse: der vil bestå af formanden pludselig fem permanente uafhængige medlemmer.

- den generelle bestyrelse: der har to forskellige konstellationer: enten i form af formændene for de nationale tilsynsmyndigheder (tilsynskonstellation) eller formændene for de nationale finansielle efterretningsenheder (FIU'er).

Den generelle bestyrelse vil bl.a. vedtage udkast til tekniske standarder, retningslinjer og anbefalinger.

Den udøvende bestyrelse vil tage alle beslutninger med hensyn til de individuelle forpligtede enheder eller individuelle tilsynsmyndigheder.

Beføjelser

EU-tilsynsmyndigheden vil bl.a. have beføjelser til at træffe bindende afgørelser om en forpligtet enhed under direkte tilsyn. Den kan også udstede bøder på op til 10 pct. af omsætningen eller 10 mio. euro.

Den vil kunne vedtage tekniske standarder og udstede retningslinjer til forpligtede enheder, nationale tilsynsmyndigheder eller finansielle efterretningsenheder (FIU'er).

Budget

AMLA vil være bemandedet med 250 medarbejdere, hvoraf de 100 vil beskæftige sig med det direkte tilsyn.

AMLA forventes at have et årligt budget på 45,6 mio. euro, der vil blive finansieret med 25 pct. fra EU-budgettet og 75 pct. fra bidrag fra de finansielle enheder, der er omfattet af det direkte tilsyn. De nærmere kriterier for hvilke enheder der skal bidrage, og beregningen af bidraget, vil blive fastsat i en delegeret retsakt.

Ny hvidvaskforordning

Med introduktion af hvidvaskregler i form af en forordning ønsker Kommissionen at sikre en mere ensartet håndhævelse af EU's hvidvaskregler i medlemslandene (såkaldt "EU single rulebook").

Listen over forpligtede enheder, der skal følge EU's hvidvaskregler, udvides med det nye forslag til forordning. I dag er næsten alle finansielle institutioner omfattet og forskellige ikkefinansielle enheder som advokater, revisorer, ejendomsmæglere, casinoer og visse typer serviceudbydere af kryptoaktiver.

Med det nye forslag tilføjes følgende enheder:

- Alle typer og kategorier af kryptoaktivserviceudbydere.
- Crowdfundingserviceudbydere der ikke er omfattet af forordningen om crowdfunding (2020/1503).
- Realkreditformidlere og udbydere af forbrugerkredit som ikke er finansielle institutioner.
- Agenter der opererer på vegne af borgere fra et tredjeland med henblik på at opnå en opholdstilladelse i et EU-land (såkaldte "golden visas").

Forslaget præciserer også begrebet "reelle ejere", som er en del af det nuværende regelsæt. Her afklares og udvides bestemmelserne om information om reelle ejere. Selskaber og andre juridiske enheder skal indhente og opbevare passende, korrekt og aktuel information om reelle ejere. Med de nye regler præciseres det, at ikke alene skal juridiske enheder og truster identificere og verificere deres reelle ejere, men også rapportere denne information til de nationale registre over reelle ejere. Enheder fra tredjelande, som har en forbindelse til EU, skal også registrere deres reelle ejere i EU's register. Der introduceres også mere detaljerede regler for de forpligtede enheders kundekendingsprocedurer.

Forslaget indeholder også et EU-forbud mod at modtage over 10.000 euro i kontanter i forbindelse med handel med varer og tjenester. Medlemslandene kan dog fortsat have lavere beløbsgrænser for kontante betalinger. Der er i dag beløbslofter for

kontantbetalinger i to tredjedele af medlemslandene, men med varierende beløbsgrænser.

Hvidvaskdirektiv (sjette hvidvaskdirektiv)

Selvom en stor del af det nuværende hvidvaskdirektiv (femte hvidvaskdirektiv 2015/849) bliver en del af den nye forordning, vil der stadig være hvidvaskregler, der kræver national implementering. Det vil ske i form af et nyt sjette hvidvaskdirektiv.

Det nye direktiv indeholder bl.a. regler om de nationale tilsynsmyndigheder og finansielle efterretningsenheder i EU-landene - de såkaldte FIU'er.

Kommissionen foreslår bl.a., at der etableres et grænseoverskridende system mellem de påkrævede nationale registre over bankkonti og deres ejere, så de finansielle efterretningsenheder i EU-landene får mulighed for at hente informationer om kontoejere i andre medlemslande.

Forslag i hvidvaskpakken

Forordning om etablering af en europæisk myndighed til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering:

↳ [KOM \(2021\) 0421](#)

Forordning om forebyggelse af brug af det finansielle system til hvidvask og terrorfinansiering:

↳ [KOM \(2021\) 0420](#)

Direktiv om mekanismer der skal anvendes i medlemslandene for at forebygge hvidvask og terrorfinansiering (sjette hvidvaskdirektiv):

↳ [KOM \(2021\) 0423](#)

Forordning om informationer i forbindelse med overførsel af midler og visse kryptoaktiver:

↳ [KOM \(2021\) 0422](#)

Kommissionens præsentationsmateriale:

↳ [Pressemeddelelse](#)

↳ [Bemærkninger af Kommissær McGuinness](#)

↳ [Bemærkninger af ledende næstformand Dombrovskis](#)

Øvrige tiltag

Kommissionen fremsætter også et forslag til en revideret forordning om pengeoverførsler (2015/847), hvor de gældende krav til information i forbindelse med pengeoverførsler udbredes til også at dække kryptoaktiver.

Kommissionen ønsker også at gøre systemet med udveksling af informationer om bankkonti og ejere i de enkelte medlemslande tilgængeligt for landenes retshåndhævende myndigheder, hvilket skal ske ved en ændring af direktiv 2019/1153 om adgang til finansiell information.

Direktiv 2019/1153 er omfattet af det danske retsforbehold, og det nye forslag om ændring af direktivet ifm. bankkonti [KOM \(2021\) 0429](#) vil også være omfattet af retsforbeholdet.

Som supplement til den eksisterende "sortliste" over lande uden for EU, hvor der er fare for hvidvask, ønsker Kommissionen også at indføre en "gråliste". Grålisten vil gøre det muligt for EU med en mere proportional tilgang til landene, hvor der kan anvendes foranstaltninger, der står i rimeligt forhold til de risici, som landet udgør.

Listerne afspejler den globale overvågningsgruppe for hvidvask (Den Finansielle Aktionsgruppe (FATF)) liste. Hvis FATF vurderer, at der kræves handling fra det pågældende land, vil det blive opført på EU's sortliste. Lande som FATF vurderer skal være genstand for øget overvågning vil komme på EU's gråliste. EU vil dog også selv kunne tilføje lande til listerne.

Videre forløb

Pakken af tiltag vil i første omgang allerede blive præsenteret for EU's økonomi- og finansministre på det virtuelle møde den 26. juli 2021.

De fire hovedforslag er alle fremsat med retsgrundlag i [artikel 114 TEUF](#) om det indre marked, og skal derfor vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i samarbejde efter den almindelige beslutningsprocedure.

Kriterierne for udvælgelse af de mest risikobetonede finansielle enheder, som skal under direkte tilsyn af den nye EU-tilsynsmyndighed ventes bl.a. at blive et af de centrale elementer i forhandlingerne. Den nye øvre EU-grænse på 10.000 euro for kontante transaktioner kan også blive genstand for debat. Endelig skal der jo også træffes en beslutning om lokaliseringen af den nye EU-hvidvasktilsynsmyndighed.

Kommissionen forventer, at det nye fælles EU-regelsæt på hvidvaskområdet, inklusive nye tekniske standarder fra den nye EU-tilsynsmyndighed, vil være på plads og gældende fra slutningen af 2025.

Produceret og skrevet af:

Martin Jørgensen, EU-konsulent, 3622